

DLUHY

Zadluženost X předluženost

- zadlužení samo o sobě není nutně negativní, pokud dluhy zvládneme splácet
- nezdravé zadlužení, objektivní neschopnost splácet = „předlužení“
- rozdíl mezi okamžikem
 - vzniku dluhu a
 - vzniku předlužení
- rozdíl mezi sociální prací
 - ke **zmírnění** následků předlužení
 - k **prevenci** předlužení

Míra zadlužení → cíl sociální práce

- domácnost, která neřeší problematiku zadluženosti → **prevence zadluženosti**
- domácnost, která má závazky, která zvládá splácet, ale nemá finanční rezervu na nečekané výdaje → **prevence předluženosti**
- předlužená domácnost, která je schopná splatit dluhy do 5 let → **zmirňování následků předlužení**
- předlužená domácnost, která není schopná splatit dluhy do 5 let → **-II-**

Předlužená domácnost, která je schopna dluhy splatit do 5 let

- najít motivaci k tvrdému režimu plánování a dodržování rodinného rozpočtu*
- pomoci sestavit a udržovat plán hospodaření*
- správně poradit a dlouhodobě podpořit při komunikaci s věřiteli*

Předlužená domácnost, která není schopna dluhy splatit do 5 let

- zhodnotit splnění základních podmínek, resp. pomoc je splnit*
- sestavit plán hospodaření*
- pomoc při vyplnění formuláře*

Domácnost, která není v předlužení, ale potřebuje uhradit vyšší finanční výdaj

- zjistit, na co si potřebují půjčit (účelové úvěry)*
- pomoc se zvažováním, zda je nezbytné si půjčit*
- pomoc sestavit a dodržovat plán hospodaření*
- upozornit na úskalí smluv*

Domácnost nemá akutní finanční problém, ale ani finanční rezervu

- *motivace ke spoření (pozitivní, negativní, příběh)*
- *odborné poradenství ke způsobům a technikám spoření (domácí rozpočet, 10%, základní finanční produkty, zdroje informací)*
- *nastavení spoření pro danou rodinu (plán hospodaření, podpora a motivace)*

Nejčastější důvody pro nedodržení závazků

- neočekávané jednorázové výdaje/neexistence finančních zásob
prevence: orientuji se na trhu s finančními produkty
- špatné hospodaření s příjmy
prevence: umím plánovat své hospodaření (hospodaření své rodiny) a umím nakupovat
- neschopnost a nemožnost dohodnout se na alternativním řešení finanční situace
prevence: umím jednat s lidmi a vím, jak případně jednat s věřiteli

Popis modelové situace

„Krotitelé dluhů“

- Dluh na nájmu ve výši **20.000,- Kč** (čtyři nezaplacené nájemy) + poplatky z prodlení
- (ani současný nájem není hrazen)
- Elektřina **13.723,- Kč**
- Plyn **4.860,- Kč**
- Komunální odpad **8.000,- Kč** (dluh postupně narůstá)
- Dopravní podnik (dluh za MHD) – 3 pokuty už u exekutora: **8.750,- Kč, 14.200,- Kč, 9.500,- Kč** (narůstají poplatky za exekutora a penále)
- Home Credit (exekutor) **11.280,- Kč** na vybavení bytu (+ poplatky z prodlení)
- Profireal (vymáhá teprve úvěrová společnost, která poskytla půjčku) **16.500,- Kč**
- Vodafone (vymahatelská agentura) **8.200,- Kč** + poplatky z prodlení (aneb tzv. „simkarta zadarmo s výhodným tarifem“)

Úkol

- Ve dvojici navrhnete či vytvořte:
 - cíl sociální práce (cíle pracovníka)
 - plán práce s klientem
- Časový rozsah – 10 min.

Fáze 0

- jasné vydefinování zakázky
- očekávání klienta od pracovníka
- dotazování klienta na možnosti řešení problému

1. Zmapování situace

- Zjištění celkové výše dluhů, příjmů a pravidelných výdajů domácnosti
 - rozpovídat klienta, navázat bezpečné prostředí (není příjemné na první schůzce „vybalit“ všechny své dluhy, na všechny si nemusí hned vzpomenout, nemusí mít přehled – udělat si prostor pro zmapování situace i na několik schůzek)
 - pomoci klientovi roztrždit dokumentaci, je-li třeba
- Motivace klienta – chce splácet?

PLATEBNÍ ROZKAZ
1-104 N.3385/2007
4.10.2007 042007

PLATEBNÍ ROZKAZ
578 33/2004
KARRENI

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
NEJHODNĚJŠÍHO
SODNÍHO ÚSTAVU
PRAHA

Platební rozkaz
Příjemce: PRAHA, LAJE, MĚSTSKÉ PŘÍPRAVKY
Příjemce: PRAHA, LAJE, MĚSTSKÉ PŘÍPRAVKY
Příjemce: PRAHA, LAJE, MĚSTSKÉ PŘÍPRAVKY

PLATEBNÍ ROZKAZ
PLATEBNÍ ROZKAZ
PLATEBNÍ ROZKAZ

PLATEBNÍ ROZKAZ

PLATEBNÍ ROZKAZ

PLATEBNÍ ROZKAZ
PLATEBNÍ ROZKAZ

PLATEBNÍ ROZKAZ

PLATEBNÍ ROZKAZ

PLATEBNÍ ROZKAZ

PLATEBNÍ ROZKAZ

PLATEBNÍ ROZKAZ

PLATEBNÍ ROZKAZ
Příjemce: PRAHA, LAJE, MĚSTSKÉ PŘÍPRAVKY

PLATEBNÍ ROZKAZ
Příjemce: PRAHA, LAJE, MĚSTSKÉ PŘÍPRAVKY

2. Přehled věřitelů

- Přehled věřitelů, vůči kterým má klient závazky
- Aktuální výše závazků (včetně nákladů)
- Fáze dluhu (nový dluh, vymahatelská společnost, exekuční úřad)
- Rozlišení přednostních pohledávek (výživné či státem vymáhané pohledávky), nezbytné (dluh na nájemném, inkaso), jiné pohledávky
- Nastavená výše splátek (původní)
- Priority splácení dluhů – pravidlo „každému trochu“ – upřednostňování věřitele může být považováno až za trestný čin!

Proč použít plán věřitelů?

- získat přehled komu, kolik dluží
- uvědomění si důsledků včasné neřešení závazku (nárůst dluhu o náklady řízení, vymáhání, apod.)
- pro získání realistické představy o svých možnostech splácet (neslibujeme, co nemůžeme poté uhradit)
- klient (i pracovník) má souhrnný přehled o svých závazcích, nemusí hledat mezi hordou papírů (úspora času, rychlejší zorientování, apod.)

3. Sestavení rodinného rozpočtu

- Význam – abychom mohli nastavit splátky podle reálných možností rodiny, musíme mít přehled o finanční situaci domácnosti
- Všechny **měsíční příjmy a výdaje** (včetně nepravidelných – čtvrtletní jízdenka na MHD, vyúčtování vody, pomůcky do školy)
- **Hledání nových vnitřních a vnějších zdrojů** v rodině (brigády, zaměstnání, ...)
- **Zvážení nutnosti výdajů** – záměrem je vyhledání možností úspor (zábava, oblečení,...)
- **Předpokládané příjmy na další období** (nemocenská, sezónní práce, zvýšení dávky,...)

4. Vyjednávání s věřiteli

Klient si vyjednává pokud možno sám:

- Přednostní splácení jistiny
- Výše splátek
- Způsob splácení
- potvrdit dohodu písemně
- zaslat první splátku
- i když věřitel nesouhlasí, poslat závazek splácet a splátku

Pravidla pro splácení:

- Co je to „včas“
- Uschovat potvrzení o platbě
- Systém evidence plateb
- Informovat o změně platební schopnosti a udržet pravidelnost
- dohodnout monitoring

Oddlužení – insolvence – osobní bankrot

- Základní podmínky pro úspěch návrhu na oddlužení formou splátkového kalendáře
 - mít precizní přehled o všech dlužích
 - mít stabilní příjem (práce, důchod, ...)
 - žádný z dluhů není z podnikání (FO)
 - schopnost naplánovat osobní rozpočet
 - schopnost vyžít s „exekčním minimem“ po dobu 5 let
 - schopnost uhradit alespoň 30% AKTUÁLNÍHO dluhu za 5 let
 - dlužník nebyl pravomocně odsouzen pro majetkovou trestnou činnost

- pro přehled o dluzích využít také registry dlužníků a informace ze soudu, projít „běžné“ dluhy a společnosti
- **formulář insolvenčního návrhu**
 - doklady o příjmech za poslední 3 roky (všechny měsíce!!!)
 - výpis z rejstříku trestů
 - pracovní smlouva nebo doklad o příjmu
 - soupis veškerého movitého majetku s odhadem ceny každé položky („bazarová cena“)
 - nemovitost – znalecký posudek
 - soupis všech závazků (+ fáze vymáhání)
 - úředně ověřený podpis na formuláři

Rizika oddlužení

- neúplný seznam věřitelů nebo jiné pochybení bude soud hodnotit jako nepoctivý úmysl – soud nepovolí nebo zruší oddlužení a klient se místo oddlužení dostane do konkurzu!!! (zrychlená forma exekuce – prodej majetku, 5 let negativní zápis ve veřejném insolvenčním rejstříku)
- administrativní náročnost:
 - každý měsíc vypočítat přesnou částku k úhradě
 - pravidelně 2x ročně, a to vždy k 15. lednu a 15. červenci kalendářního roku, předkládat soudu, správci a věřitelům přehled svých příjmů za uplynulých 6 měsíců

- poté, co dlužníku zanikne povinnost splácet (uběhla lhůta 5ti let, během nichž dlužník pravidelně splácel a uhradil alespoň 30% dluhu každému věřiteli), podá dlužník **návrh na osvobození od placení zbývajícího dluhu**, který soud posoudí a rozhodne o dlužníkově oddlužení.
- ještě po třech letech může soud rozhodnout o zrušení oddlužení na návrh věřitele, a to v případě, že v této lhůtě vyjde najevo, že oddlužení bylo dosaženo prostřednictvím podvodného jednání dlužníka, nebo že dlužník poskytl zvláštní výhody některému z věřitelů.
- v případě, že je do 3 let od právní moci rozhodnutí o oddlužení dlužník pravomocně odsouzen pro trestný čin, kterým podstatně ovlivnil schválení oddlužení, nebo jím nějak poškodil některého z věřitelů, přiznané oddlužení zaniká

DOTAZY?

